

NACIONALNO PREVERJANJE ZNANJA

Informacije za učence in starše 2026/2027

NPZ

Marca in aprila 2027 boste učenci v 3., 6. in 9. razredu osnovne šole reševali preizkuse nacionalnega preverjanja znanja (NPZ). Z NPZ se bo preverilo, kako uspešni ste pri doseganju učnih ciljev in standardov znanja, zapisanih v učnih načrtih.

V letaku, ki ga prebirate, boste učenci in starši našli koristne informacije o poteku NPZ. Na morebitna dodatna vprašanja pa boste odgovor dobili na šoli in spletnih straneh Državnega izpitnega centra (**www.ric.si**).

Kaj je NPZ

NPZ je zunanje preverjanje znanja, ki ga opravljate vsi učenci v državi pri istem predmetu, na isti dan, ob enakih pogojih oz. po standardiziranih postopkih.

Vsi učenci pri preverjanju istega predmeta rešujete enake preizkuse znanja, ki so jih pripravili predmetni strokovnjaki v sodelovanju s strokovnjaki za sestavljanje preizkusov znanja.

Za NPZ niso potrebne nobene posebne priprave, saj njegov namen ni ocenjevanje znanja. NPZ se torej ni treba bati, saj dosežki ne vplivajo na šolsko oceno. Zakaj bi potem pisali NPZ?

Na podlagi dosežkov boste učenci, skupaj z učitelji in starši, laže prepoznali svoja močna področja znanja in tista področja, ki jim boste morali posvetiti več pozornosti. Svoje dosežke boste lahko primerjali z dosežki vrstnikov na šoli in dosežki vrstnikov iz vse Slovenije. Dosežki učencev iz učnega jezika in matematike v 9. razredu pa se lahko uporabijo tudi kot eno od meril ob morebitni omejitvi vpisa v programih srednješolskega izobraževanja.

Zakaj NPZ

Temeljni cilj nacionalnega preverjanja znanja je pridobiti dodatno informacijo o vašem znanju. Namenjena je učencem, staršem, učiteljem, šolam in šolskemu sistemu na državni ravni.

Z nacionalnim preverjanjem znanja želimo:

- **prispevati k boljši kakovosti učenja, poučevanja in znanja,**
- **učinkovito sproti preverjati kakovost učnih načrtov,**
- **pripomoči k zagotavljanju enakih izobraževalnih možnosti za vse učence,**
- **prispevati k enotnejšim merilom preverjanja in ocenjevanja znanja v šolah,**
- **razvijati sposobnost učencev za kritično presojo njihovih dosežkov,**
- **učiteljem, staršem in učencem ponuditi dodatno informacijo o doseženem znanju.**

3. razred:	NPZ je obvezen. Za priseljence, ki šolo v Sloveniji obiskujejo šele prvo ali drugo leto, je NPZ prostovoljen. Dosežek NPZ ne vpliva na šolsko oceno.
6. razred:	NPZ je obvezen. Za priseljence, ki šolo v Sloveniji obiskujejo šele prvo ali drugo leto, je NPZ prostovoljen. Dosežek NPZ ne vpliva na šolsko oceno.
9. razred:	NPZ je za vse obvezen. Dosežek NPZ ne vpliva na šolsko oceno, lahko pa vpliva na vpis v srednjo šolo, toda le ob omejitvi vpisa na izbrani šoli.

Pomembni datumi

1. 9. 2026:	objava sklepa ministra, pristojnega za šolstvo, s katerim se določi, iz katerega tretjega predmeta se bo na posamezni osnovni šoli preverjalo znanje učencev v 9. razredu pri NPZ
22. 3. 2027:	NPZ iz slovenščine/italijanščine/madžarščine za 3., 6. in 9. razred
24. 3. 2027:	NPZ iz tujega jezika za 6. razred NPZ iz tretjega predmeta za 9. razred
1. 4. 2027:	NPZ iz matematike za 3., 6. in 9. razred
20. 4. 2027:	seznanitev z dosežki pri NPZ v 9. razredu
3. 5. 2027:	seznanitev z dosežki pri NPZ v 6. razredu
6. 5. 2027:	seznanitev z dosežki pri NPZ v 3. razredu

Kdor več zna, več velja

Zagotovo se želite učenci pri preverjanju izkazati in pokazati svoje sposobnosti in znanje. Če ste med šolskim letom redno opravljali šolske obveznosti in ste na NPZ prišli naspani in spočiti, s tem ne boste imeli težav.

Pri NPZ ne boste dobili ocene, saj so preizkusi znanja sestavljeni drugače kot v šoli. Povprečni dosežki na NPZ se praviloma gibljejo okoli 50 %. To pa ne pomeni, da učenci s takim dosežkom znajo komaj za šolsko oceno 2.

Pomembno je znanje, ki je v ozadju dosežka. NPZ omogoča, da po vsakem triletju preverite, koliko znate v primerjavi z vrstniki na šoli in v državi. Pri tem pa vsi vemo, da je znanje tisto, ki je zares pomembno, ali, kot potrjuje tudi stari rek:
»Kdor več zna, več velja.«

Kako je videti preizkus znanja

Vsebina

S preizkusi znanja preverjamo znanje iz različnih obveznih predmetov. Pri posameznem predmetu s preizkusom znanja preverjamo doseganje ciljev in standardov znanja po učnem načrtu.

Naloge

Število nalog, vključenih v preizkus znanja, je pri posameznih predmetih različno, ravno tako so v preizkusih vključeni različni tipi nalog: zaprti (kratki zaprti odgovori, povezovanje, urejanje, korekcija, dopolnjevanje, izbira itd.), polodprti (kratki polodprti odgovori) in odprti tip (krajši pisni sestavek, likovna oz. glasbena naloga). Pri tujem jeziku in glasbeni umetnosti se preverjanje znanja začne s predvajanjem zvočnega posnetka. Na posnetku so govorjena besedila pri tujem jeziku oz. zvočni primeri pri glasbeni umetnosti in premori, namenjeni za reševanje nalog.

NPZ za učence s posebnimi potrebami

Za učence, ki imate posebne potrebe, lahko ustrezno prilagodimo način preverjanja znanja, dovolimo uporabo posebnih pripomočkov, prilagodimo vrednotenje, za nekatere pa tudi preizkus znanja, npr. besedilo se prepiše v brajico, poveča se velikost črk, preizkus se oblikuje za reševanje na računalniku …

Kako poteka NPZ

Učenci v 3. razredu preizkuse znanja pišete dva dni, v 6. in 9. razredu pa tri dni. Učenci istega oddelka v 3. razredu boste preizkus znanja reševali 45 minut brez odmora v svoji učilnici, v 6. in 9. razredu pa je preizkus nekoliko daljši, zato ga boste v učilnici v skupini s praviloma največ 15 učenci reševali 60 minut brez odmora.

Med preverjanjem je treba poskrbeti za mir in tišino, zato bodo na šoli med pisanjem izključili šolski zvonec, učenci pa bodite pozorni, da ne zamujate in da v učilnico ne prinašate nedovoljenih pripomočkov, kot je npr. mobilni telefon.

Vrednotenje

Ob koncu preverjanja iz posameznega predmeta se rešeni preizkusi znanja poberejo s šol. Na Ricu jih nato pripravijo za elektronsko vrednotenje. Po optičnem branju se preizkusi prenesejo v program za e-vrednotenje in učitelji ocenjevalci lahko začnejo delati. Pri tem učitelji ocenjevalci praviloma ne vrednotijo preizkusov znanja svojih učencev.

Dostop do dosežkov

Učenci lahko do ovrednotenih preizkusov znanja in izpisa dosežkov dostopate prek spletne strani Rica: **https://npz.ric.si** (za vstop na spletno stran potrebujete šifro, ki jo prejmete pri opravljanju prvega predmeta na NPZ v tekočem šolskem letu, in EMŠO). Če bi podvomili o pravilnosti vrednotenja nalog v preizkusu znanja, pa lahko po opravljenem vpogledu na šoli oddate zahtevo za ponovno vrednotenje posameznih nalog. Po ponovnem vrednotenju pritožba ni več možna.

Dodatne informacije za učence in starše

Dodatne informacije o vaših dosežkih pri NPZ v primerjavi z vrstniki na šoli in v državi si prav tako lahko ogledate na spletni strani: **https://npz.ric.si**.

Dosežki NPZ in vpis v srednjo šolo

Učenci ob koncu 3. in 6. razreda prejmete *Obvestilo o dosežkih in državnih povprečjih pri NPZ*, izraženih v odstotnih točkah, ki je priloga spričevala. Ob koncu 9. razreda pa so vaši dosežki in državna povprečja na NPZ zapisani v *Zaključnem spričevalu osnovne šole*.

Dosežki učencev 9. razreda iz učnega jezika in matematike se lahko uporabijo kot eno od meril za izbiro kandidatov ob morebitni omejitvi vpisa v izbrani program srednješolskega izobraževanja.

Predmeti NPZ

3. razred:
- → slovenščina (na narodnostno mešanih območjih italijanščina oz. madžarščina)
- → matematika

6. razred:
- → slovenščina (na narodnostno mešanih območjih italijanščina oz. madžarščina)
- → matematika
- → tuji jezik (angleščina ali nemščina)

9. razred:
- → slovenščina (na narodnostno mešanih območjih italijanščina oz. madžarščina)
- → matematika
- → tretji predmet* (obvezni predmet v 8. in 9. razredu, npr. angleščina, zgodovina, biologija itd.)

* Tretji predmet določi minister tako, da izmed obveznih predmetov v 8. in 9. razredu izbere največ štiri predmete in določi, iz katerega tretjega predmeta se bo preverjalo znanje na posamezni šoli. Če je med izbranimi predmeti tudi jezik okolja na narodno mešanem območju slovenske Istre, je izbranih predmetov lahko pet.

NPZ 2027:
22. marec, 24. marec in 1. april

Državni izpitni center
Kajuhova ulica 32 U
1000 Ljubljana, Slovenija
https://www.ric.si/
tel: 01 548 46 00
info@ric.si